

Müellif: Bursalı Mehmed Tahir

Dergi: Kelime-i Tayyibe

Tarih: 29 Cemaziyelevvel 1330

Şeyh Muhyiddîn Gülşenî:

Tarîkat-i Halvetiyye'nin Gülşen şubesi fuzalâ-yı meşâyihinden bir zât-ı irfân-simât olup Edirnelidir. Selanik Mevlevîhânesi'nin bânîsi Ekmekçizâde Ahmed Paşa'nın birâderidir. Vatanı ulemâsından bi't-teallum ahz-ı icâzeye muvaffakiyetten sonra bir müddet dâire-i zühd ve salâhta ihtiyâr-ı uzlet ve âsâr-ı dîniyye mütâlaasına muvâzabet eyledi. Bu esnâda 981 târîhinde Edirne kâdısı olup -bi-hasebi'l-mazhariyye- zümre-i mutasavvıfaya aleyhtârlığıyla meşhûr olan Çivizâde Efendi bir cuma günü câmi-i şerîfte elinde mütâlaa etmekle meşgûl bir kitâptan dolayı sâhib-i tercüme-yi huzûruna celb ederek kitâbın ismini istifsâr etti. Muhyiddîn Efendi de mürebbi'l-ârifin cenâb-ı Şeyh-i Ekber Muhyiddîn'in ecell-i âsarından bulunan *Fusûsu'l-Hikem* olduğunu lâubâliyâne bir tarzda beyân etmesi üzerine gazaba gelen Çivizâde Efendi tasmîm ettiği tekdîr ve tevbihe vesîle olur mütâlaasıyla kitâb-ı celîl-i mezkûrun ibârâtı kavâidinden suâller tertîbiyle imtihâna başladı ise de aldığı vâkıfâne ve âlimâne cevâplara karşı bilakis takdîr ve tahsîne mecbûr oldu. Ba'dehû o târîhlerde Mısır defterdârı bulunan birâderi nezdine giderek buradan da cânib-i Hicaz'a azîmetle ifâ-yı hacc-ı şerîften sonra Mısır'a avdet ve ihtiyâr-ı ikâmetle meşâyih-i beldenin serbülendi Gülşenîzâde Seyyid Ali Safvetî Efendi'ye teslim-i irâdet etti. Ve hüdâpesendâne mücâhedâtının mükâfâtı olmak üzere nâil-i rütbe-i hilâfet olmakla beraber kerîmesiyle izdivâcından nâşî sıhriyyeten de mürşidine kesb-i kurbet eyledi. Ve ilâ-âhiri'l-ömür irşâd ve telîf ile meşgul olarak 1014 senesinde irtihâl-i dâr-ı na'îm ederek âsitâne-i Gülşenîde vedâ-i hâk-i mağfiret kılındı. Müellefâtının tab'ına himmet olunmadığı için ilim ve irfânı nispetinde şöhrat alamayan meşâyih-i osmâniyyedendir. Manzûmâtında "Muhyî" tahallus eylemiştir.

Âsârı:

1- Risâle fî Beyân-i Esmâ-i Hüsnâ

2- Nefehâtü'l-Mesîhi'l-Anberî

- 3- Şerhü'l-Müstezâd
- 4- El-Muammeyât
- 5- Muammâ-yı Mersiye-i Gülşenîzâde
- 6- El-Mukatta'ât
- 7- Er-Rubâiyyât
- 8- Gazâlnâme
- 9- El-Mesâdiru's-Seniyye
- 10- Eş-Şemsiyye
- 11- El-Ayniyye
- 12- Hüsn-i Dil
- 13- Şerhu'l-Erbaîn
- 14- Keşfu Sihri'l-A'yân fî Hurûf-ı Sırr-ı Usturlâbi'l-İhsân
- 15- Şerhu Hadîs-i Cibrîl
- 16- Silsiletü'l-'İşk
- 17- Füyûzu'l-Mevlâ
- 18- Hakku'l-Yakîn fî'l-Hikâyât ve'n-Nesâyih
- 19- Hedyu'l-Harameyn
- 20- Nefehâtü'l-Eshâr

21- Ahlâku'l-Kirâm

22- Menâkıb-ı Gülşenî

23- Meşâhidu'l-Vücûd

24- Kitâb-ı Meâb

25- Dîvân

Bunlardan başka *Bâleybelen* ismiyle nâşinîde bir tarzda büyücek kıt'ada bir lügat-i Türkiyyesi vardır ki Türkçe'nin lügat ve istikâkıyla mütevaggıl zevât için bir kere görülecek âsârdandır.

Hazırlayan: Besim Enes Alper

Editör: Furkan Yalçinkaya

Link: https://isamveri.org/pdfosm/D02734/1328_3/1328_3_RIFATB.pdf